

Ekonomická olympiáda

Test pro finálové kolo 2021/2022

Partneři Ekonomické olympiády:

KB

University
of New York
in Prague

**FRIEDRICH NAUMANN
FOUNDATION** For Freedom.
Central Europe

**MUNI
ECON**

VŠE / VYSOKÁ
ŠKOLA EKONOMICKÁ
V PRAZE

Pod záštitou

Ministerstvo financí
České republiky

Forma testu:

Test obsahuje čtyři sekce. Otázky v první sekci obsahují pouze jednu správnou odpověď, za kterou můžete získat 5 bodů. Za chybnou odpověď se body neodečítají.

Na test je vyhrazeno 45 minut.

Hodně štěstí při řešení tohoto testu!

Sekce I (25 bodů)

1) Ekonom a nositel Nobelovy ceny za rok 1992, který zdůrazňoval, že vzdělání je formou investice, která zvyšuje lidský kapitál člověka, se jmenoval

- a) Gary Becker**
- b) Alfred Marshall**
- c) Karl Marx**
- d) Edward Prescott**
- e) Thorsten Veblen**

2) Mojmír, Pavel a Tomáš chtějí koupit na trhu čerstvé mrkve, které prodávají Martina, Pavlína, Kristýna a Karina. Mojmír je ochoten za jednu mrkev zaplatit (maximálně) 20, Pavel 16 a Tomáš jenom 8. Martina je ochotna ji prodat za (minimálně) 4, Pavlína za 6, Kristýna za 10 a Karina za 14. Všichni se setkají na jednom místě, na trhu, kde se utvoří tržní cena. Jaká bude rovnovážná cena na trhu (krajní body nepočítáme)?

- a) Mezi 20 a 40**
- b) Mezi 8 a 10**
- c) Mezi 4 a 6**
- d) Mezi 10 a 14**
- e) Mezi 6 a 8**

3) Předpokládá se, že konkurenční firma by měla v dlouhém období dosahovat nulového ekonomického zisku. Toto znamená, že

- a)** by měla dříve nebo později zkrachovat
- b)** neplatí žádné daně
- c)** má také nulový účetní zisk
- d)** z daného odvětví budou odcházet firmy
- e)** daná firma dosahuje účetního zisku stejného, jako by dosahovala ve druhé nejlepší příležitosti

4) Jaký je princip progresivního zdanění?

- a)** daň nezávisí na výši příjmů daňového poplatníka, každý poplatník platí pevnou částku
- b)** daňový poplatník s vysokým i nízkým příjmem platí stejný podíl svého příjmu
- c)** daňový poplatník s vysokým příjmem platí menší podíl svého příjmu než poplatník s nízkým příjmem díky progresivně rostoucím odpočtům na vyživované děti
- d)** nikdo neplatí žádné daně
- e)** daňový poplatník s vysokým příjmem platí větší podíl svého příjmu než poplatník s nízkým příjmem

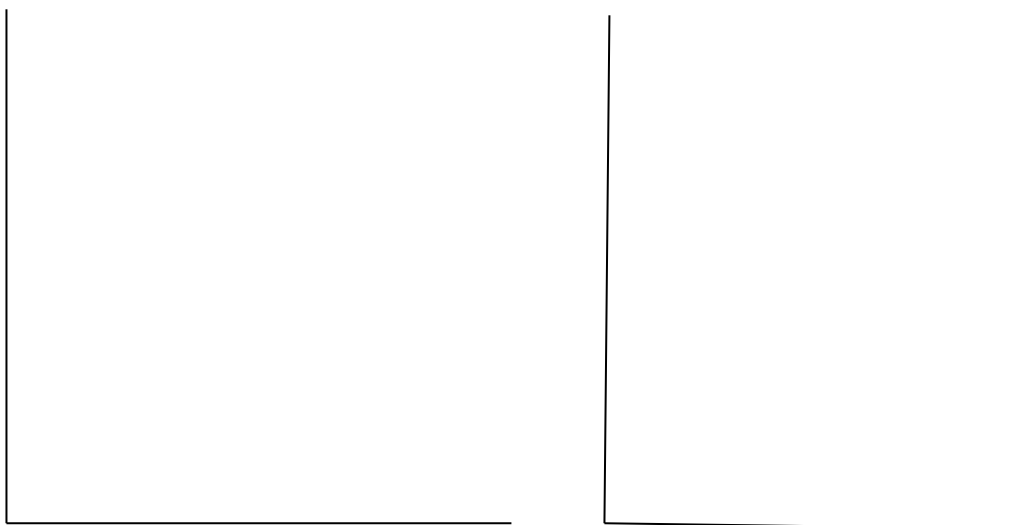
5) Jana, občanka České republiky žijící v ČR, si koupila dům v Berlíně a každý rok dostává slušné nájemné. Toto nájemné se započítá

- a)** do německého hrubého domácího produktu i německého hrubého národního důchodu
- b)** do českého hrubého domácího produktu i českého hrubého národního důchodu
- c)** do českého hrubého domácího produktu a německého hrubého národního důchodu
- d)** do německého hrubého domácího produktu a českého hrubého národního důchodu
- e)** nájemné se nezapočítává ani do hrubého domácího produktu ani do hrubého národního důchodu

Sekce II (25 bodů)

Ve stanici pražského metra Palmovka je možné vidět pozoruhodnou věc. Naproti sobě jsou prodávány kousky pizzy dvěma obchody. První obchod ji nabízí za 19 korun, druhý za 20 korun. Uvažujme, že původní situace byla 15 Kč u prvního a 25 Kč u druhého. Zakreslete vhodnou arbitráž v grafech níže, která nejspíše způsobila srovnání cen mezi obchody. Využijte modelu poptávky a nabídky tak, jako by byl první obchod trhem 1 a druhý obchod trhem 2. Ve svých grafech načrtněte původní situaci, arbitráž a konečnou situaci s téměř srovnanými cenami.

Nalezněte důvody, proč nedošlo k dokonalému vyrovnání cen.

Sekce III (25 bodů)

Vysvětlete svými slovy, co je to inflace. Vyjmenujte hlavní důvody, proč vzniká. Diskutujte podrobně, jak by měla centrální banka upravit svou úrokovou sazbu, aby míru inflace snížila. Ve svém vysvětlení se soustředte na klíčové výdajové komponenty HDP v otevřené ekonomice.

Uvažujme, že pan Novák vydělá každý rok 500 000 korun a jeho mzda se nikdy nezvýší. Pokud by byla meziroční míra inflace 16 % už navěky věků, za jak dlouho by se snížila reálná mzda pana Nováka na polovinu? Jak dlouho to potrvá při roční míře inflace 2 %?

Sekce IV (25 bodů)

V jednom z dílů seriálu *Jak jsem poznal Vaši matku* vyhodí Ted Marshallovy grafy do popelnice, které posléze najde newyorský bezdomovec. Ted se ho marně snaží přemluvit, aby mu Marshallovy grafy vrátil. Bezdomovec je zarputilý a požaduje jeden milion dolarů za ukořistěné grafy. Ted nakonec souhlasí s tím, že bezdomovci jeden milion dolarů zaplatí, avšak kvůli limitu v bankomatu to nebude hned. Nabídne, že mu dá každý den jeden dolar po příštích milion dní. Bezdomovec souhlasí.

Předpokládejme, že úroková míra bude po příštích milion dní 5 % za rok. Jak vysoká je současná hodnota Tedova závazku vůči bezdomovci? Uvažujme, že rok má 365 dní. Proč je tato hodnota nižší než jeden milion?

Předpokládejme úrokovou míru 10 % za rok. Jak je vysoká současná hodnota tohoto závazku v této situaci?

Spočítejte elasticitu současné hodnoty závazku vzhledem k úrokové míře pomocí výsledků výše.

Při jaké úrokové míře by byla současná hodnota Tedova závazku jeden milion dolarů?

Bonusová soutěžní otázka

Explain why the natural rate of unemployment is lower in the U.S. than in the E.U.